

samt Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3die Behandling fattes under Forhandling under Et.

Ordføreren (S. A. Hansen): Det ærede Thing vil af den afgivne Betænkning have set, at hele Udvalget har sluttet sig om de Vædringsforslag, der ere stillede, og man tror derved ogsaa at have imødeføjet de Fordringer, som den høitagtede Kirke- og Undervisningsminister rettede til os angaaende nærværende Lovforslag. Siden Sagen var til 1ste Behandling, har jeg faaet nye Beviser, ikke alene for det Duffelige i, men næsten for Nødvendigheden for at faa Grændsen for Skolekommisjionernes Myndighed overfor Sogneraadene bestemt, og navnlig skal jeg her tillade mig at nævne to Exempler, der hver for sig yderligere maa stadfæste min Mening om, at der maa træffes en Bestemmelse angaaende disse Grændser. Der er for det Første et Exempel, som foreligger offentlig ved den af vedkommende Kirke- og Undervisningsminister afgivne Resolution, og hvoraf det kan ses, at Formanden for en Skolekommisjion her i Landet, i Maren 1867 og 1868 — altsaa efterat den nye Landkommunallov af 6te Juli 1867 er traadt i Virksomhed — har anskaffet eller, som det hedder her, afleveret til Skolen Bøger og Undervisningsapparater, medens vedkommende Sogneraad negter at tilbagebetale ham Udlægget derfor. Den nærværende høitagtede Kirke- og Undervisningsminister har, efterat dette Spørgsmaal er reist, stadigt været enig i, at Kommunalbestyrrelserne — paa Landet Sogneraadene — især maa være de udelukkende berettigede angaaende Pengespørgsmaal, og at Udgifter ikke skulle kunne afholdes af Andre udenfor Sogneraadene; men det viser sig her, at en Formand for en Skolekommisjion har ment, at han var berettiget til at anskaffe sige Bøger og Apparater og derfor at forlange sine Udgifter godtgjorte af Sogneraadet. Den ministerielle Resolution er falden saaledes, at Ministeriet har henvist Sognepresten til at faa denne Sag afgjort ved Rettergang, men det er dog mærkværdigt, at man, naar to saadanne Autoriteter ere af forffjellig Mening overfor hinanden om, hvor-

vidt den ene af dem kan gaa, maa henvise dem til Domstolene. Jeg skal imidlertid ikke yttre Videre derom. Idet jeg har talt med den høitagtede Minister om dette Tilfælde, er det blevet mig sagt, at det er foreskaldet for hans Tid, og at Resolutionen ligeledes er afgiven for hans Tid, men dette Tilfælde er ialfald et stærkt Bevis paa, hvor nødvendigt det maa være, at man faar Grændserne mellem Sogneraadet og Skolekommisjionen nærmere bestemte. — Jeg skal dernæst meddele, at jeg fra Formanden for et Sogneraad i den nordlige Del af Sylland har modtaget et Brev, som er skrevet, efterat han har set, at den foreliggende Sag er indbragt her i Rigsdagen, og hvort han som Formand for Sogneraadet oplyser, at Formanden for Skolekommisjionen paa det paagjældende Sted væsentlig anser sig som Kommisjion. Bispnen og Skoledirektionen korrespondere med ham, ja, der foredræs endog- saa af denne „Kommisjion“ Oplysninger fra Sogneraadet. Man ser, at dette er lige imod de Forudsætninger, fra hvilke Landkommunalloven gaar ud, idet det er min fulde Overbevisning, at det Rette og Lovlige er, at Skoledirektionen og Bispnen, naar de ville indhente Oplysninger om Skolen i en Commune, maa indhente dem hos Sogneraadet, som har Bestyrelsen af Skolevæsenet; det gaar ikke an at udelukke Sogneraadet; men man gaar saavidt i denne Skolekommisjion, at man forlanger Erklæringer fra Sogneraadet selv. Det oplyses tillige, at Skolekommisjionen kun holder Møde 1—2 Gange om Aaret, og ingen Forretningssgang har, saaledes at Skolevæsenet næsten støtter sig selv. Det hedder endvidere i Skrivelsen, at Præsten endog- saa vægrer sig ved at give Sogneraadets Formand Meddelelse om, at han har givet Læreren en Fridag, og Brevskriveren nævner derefter endnu et Exempel paa, hvad der endvidere kan ske fra Skolekommisjionens Formands Side. Skolekommisjionen havde i et Møde med 2 Stemmer mod Formandens besluttet, at der i Anledning af, at en ny Lærer blevet ansat som anden Lærer, skulde ske en Forandring i Fagfordelingen mellem begge Lærerne. Man ansaa dette for rigtigt og nødvendigt; Sogneraadets 9 Medlemmer vare